

Øjeblikke

Tre variationer over et mediepsykologisk grundtema

Elektronisk version af artikel i
Kultur & Klasse 56 (1987)
© by Forlaget Medusa

"... men bedstemor, hvor har du dog nogle store øjne!"

"Det er, for at jeg bedre kan se dig, min pige.!" (...)

"Bedstemor, hvor har du dog nogle store tænder!"

"Det er, for at jeg bedre kan spise dig ...!" og så sprang ulven ud af sengen og kastede sig over Rødhætte og spiste hende. Bagefter blev den søvrig og lagde sig i bedstemors seng og faldt i søvn.

fra *Din egen Eventyrbog*.

Svendborg, den 25.7.1938: "benjamin er her," noterer Brecht i sin arbejdsjournal, "han skriver på sit essay om baudelaire." Det er vennen Walter Benjamin, der besøger Brecht i det danske eksil; essayet bliver senere kendt under titlen "Über einige Motive bei Baudelaire". Dele af det er "godt", "nyttigt at læse", skriver Brecht, alligevel har han store betænkeligheder, for Benjamin "går ud fra noget, han kalder *aura*, som hænger sammen med drømmene (dagdrømmene). han siger: når man føler et blik rettet mod sig, også selvom det er i ryggen, så besvarer man det (!). forventningen om, at det man betragter, selv betragter én, skaber *auraen*. den skal være i forfald her på det sidste, sammen med det kultiske. b har opdaget dette ved analyse af film, hvor *aura* forfalder på grund af kunstværkers reproducerbarhed. det hele mystik, trods en holdning imod mystik. i en sådan form bliver den materialistiske historieopfattelse adapteret! det er temmelig grufuldt."¹

Han havde jo ret, Brecht. Det er temmelig grufuldt. En solidarisk, "reddende kritik" kan nok påvise *aura*-begrebets sammenhæng med andre af de benjaminske nøglebegreber, men ikke bortforklare, at det er mystisk, besværligt, u håndterligt. Og så står det endda ikke særligt centralt, her i Baudelaire-essayet; det indføres hen mod slutningen som en lille krølle på den gennemgående diskussion af kategorierne "erfaring" og "oplevelse". Værre er det i det